

Tien tips voor poëzie-activiteiten in de klas

Wat heb je nodig?

- Minimaal 15 poëziebundels (1 bundel per tweetal), ook exemplaren van het tijdschrift *Dichter van Plint* zijn heel geschikt voor deze activiteiten

Vorbereiding

- Kies welke activiteit(en) je gaat doen en verzamel indien nodig het materiaal voor de desbetreffende activiteit.

Poëzie stimuleert de fantasie, vergroot het taalgevoel, geeft woorden aan emoties en biedt plezier. Met deze tien activiteiten kun je op een laagdrempelige manier aan de slag met poëzie in je klas.

1 Titels

Soms dekt de titel van een gedicht de lading, maar soms zet hij je ook op het verkeerde been. De kinderen werken in tweetallen. De een kiest een gedicht uit een van de dichtbundels en noemt de titel. De ander voorspelt op basis van de titel waar het gedicht over gaat en wat voor soort gedicht het is (vrolijk, serieus, grappig, verdrietig, ...). Ze lezen samen het gedicht om te zien of de voorspelling klopt. Dan draaien ze de rollen om. Vraag bij de nabespreking naar voorspellingen die totaal niet of juist wel klopten en laat de kinderen het bijbehorende gedicht voordragen.

2 Gedicht en beeld

Kies een gedicht en lees dat voor. De kinderen maken er tijdens het voorlezen schetsjes bij. *Wat zien ze voor zich? Wat voor gevoel roept het gedicht op?* Bespreek de schetsjes klassikaal na en laat de kinderen deze op een later tijdstip eventueel uitwerken tot een echte tekening.

3 Muziek

De kinderen bladeren door de dichtbundels en zoeken een gedicht dat ze mooi of bijzonder vinden. Op internet zoeken ze muziek die ze erbij vinden passen. Laat enkele kinderen het gedicht voorlezen met de muziek zachtjes op de achtergrond.

4 Beeldspraak

Veel dichters gebruiken beeldspraak. Vaak is dat vergelijkende beeldspraak waarin ze iets of iemand ergens mee vergelijken. Bijvoorbeeld: *je ogen zijn zo blauw als de zee*. Leg kort uit wat vergelijkende beeldspraak is en laat de kinderen in de bundels een gedicht zoeken met beeldspraak. Ze schrijven de zin(nen) met beeldspraak op een apart blaadje. Hang de blaadjes op in de klas en bespreek er iedere dag een paar. Stel vragen als: *Wat vind je van deze beeldspraak? Vind je hem goed gevonden? Waarom wel of niet? Zou je zelf nog een andere vergelijking kunnen bedenken?*

5 Welk woord ontbreekt?

Typ voorafgaand aan de activiteit een gedicht over maar laat een (of meer) woorden uit het gedicht weg. Laat het gedicht zien op het digibord. De kinderen bedenken in tweetallen wat het ontbrekende woord kan zijn. Bespreek de ideeën klassikaal na en laat tot slot het oorspronkelijke gedicht zien.

6 Hoe voel je je?

Veel gedichten gaan over emoties. De kinderen bladeren door de dichtbundels en zoeken een gedicht dat bij hun stemming van dat moment past. Laat enkele kinderen hun gedicht voordragen op de manier die bij die stemming past.

7 Pseudoniem

Vertel dat dichters soms onder een pseudoniem schrijven, een 'nepnaam'. Ook schrijvers en kunstenaars gebruiken vaak een pseudoniem. En artiestennamen zou je ook een pseudoniem kunnen noemen. Geef een paar voorbeelden, bijvoorbeeld: *Gerrit Komrij* -> *Mr. Pennewip*, *Bertus Aafjes* -> *Jan Oranje*, *Antje Truggelaar* -> *Antje Monteiro*, *Peter Gene Hernandez* -> *Bruno Mars* en *Ronald Giphart* -> *Arnold Hitgrap*.

Vertel dat een pseudoniem in sommige gevallen een anagram is: je husselt dan de letters van je naam door elkaar, zoals Ronald Giphart heeft gedaan. Laat de kinderen een pseudoniem bedenken voor zichzelf. Hang de pseudoniemen op in de klas en laat de kinderen bedenken wie welk pseudoniem heeft. Laat ze het pseudoniem in blokletters opschrijven zodat ze elkaars handschrift niet herkennen.

8 Poster

De kinderen bladeren door de dichtbundels en zoeken een gedicht dat ze mooi of bijzonder vinden. Ze maken er een poster à la de Plint-posters van.

9 Wisselgesprek

Ieder tweetal (of, bij genoeg dichtbundels, ieder kind) kiest uit de bundels een gedicht uit dat hen aanspreekt. Vervolgens lopen de kinderen door de klas en op jouw teken zoeken ze een ander tweetal op. Ze dragen aan elkaar het gedicht voor en bespreken beide gedichten aan de hand van deze vragen:

- Wat is hetzelfde of anders aan de *vorm* van de gedichten? (Wel of geen rijm, lange of korte zinnen, enz.)
- Wat is hetzelfde of anders aan de *inhoud* van de gedichten? (Is het een klein verhaaltje, een beschrijving van een gevoel, een onzingedicht, enz.?)
- Welk *gevoel* krijg je bij de gedichten?

Klaar? Dan zoeken ze een ander tweetal op. Herhaal dit een paar keer.

10 Geschikt gedicht

Bij blije, maar ook bij droevige gebeurtenissen, worden vaak gedichten voorgelezen. Waarom? Omdat een gedicht op een mooie manier je gevoelens onder woorden kan brengen. Laat de kinderen in tweetallen een gebeurtenis bedenken die op stapel staat of die pas geweest is. Dat kan een verjaardag zijn, maar ook de sportdag, het schoolreisje, het afscheid van een leerkracht, het overlijden van een huisdier of eenvoudigweg het weekeind dat voor de deur staat. Kunnen ze een gedicht vinden dat bij die gelegenheid past?